



**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ,
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ**

КАФЕДРА ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для проведення практичних занять з навчальної дисципліни

«Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності»

для студентів денної та заочної форми навчання

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

освітньої-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування»

КИЇВ 2022

Методичні рекомендації для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування», освітньо-професійної програми «Облік, аудит та оподаткування», денної та заочної форми навчання, Київ: НАСОО, 2022. 26 с.

Укладач: Зоріна О.А., професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування,
д.е.н., доцент

Затверджено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Протокол від «30» серпня 2022 року № 1

Схвалено Вченою радою обліково-статистичного факультету НАСОО
Протокол від «31» серпня 2022 року № 1

ВСТУП

Зовнішньоекономічна діяльність – це діяльність суб'єктів господарської діяльності України і іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, як на території України, так і за її межами.

Ефективність економіки будь-якої країни світу неможлива без здійснення інтеграційних процесів та розвитку економічних зв'язків з іншими країнами. У контексті світових глобалізаційних змін, зовнішньоекономічна діяльність окремих підприємств може допомогти національній економіці пристосуватися до нових економічних умов, оскільки ЗЕД є одним із рушійних чинників, що впливає на рівень економічного розвитку країни та світового прогресу взагалі. Активізація міжнародних зв'язків сприяє економічному зростанню країн, підтримці та укріпленню взаємовідносин, зниженню міжнародної напруги та утворенню системи зовнішньоекономічної безпеки. Поряд із цим належний рівень зовнішньої торгівлі є важливою умовою оздоровлення національної економіки, важливим атрибутом збалансованого функціонування підприємств. Тому дослідження проблем та перспектив ЗЕД підприємств є особливо актуальним у сучасних умовах.

У сучасних умовах господарювання практично всі підприємства здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Ці різноманітні за складом операції бухгалтерська служба повинна відобразити в бухгалтерському й податковому обліку.

Мета вивчення навчальної дисципліни – надання системи базових знань з теорії обліку і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності та набуття студентами навичок практичного застосування одержаних знань при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Завдання вивчення навчальної дисципліни: вивчення теоретичних засад обліку зовнішньоекономічної діяльності; ознайомлення із завданнями обліку зовнішньоекономічної діяльності за різними його напрямками; засвоєння техніки документального оформлення операцій у первинних облікових документах та

методики реєстрації облікової інформації у системі рахунків; ознайомлення з методикою формування звітних показників за даними бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності, опанування навиками аналізу зовнішньоекономічної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- принципи ведення бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності;
- основні юридичні аспекти і порядок складання ЗЕД контрактів;
- особливості акредитації підприємств на митниці та митного оформлення, ліцензування і квотування товарів;
- порядок здійснення та форми розрахунків за ЗЕД-контрактами;
- порядок здійснення операцій експорту та імпорту товарів і послуг;
- порядок здійснення бартерних операцій товарів і послуг;
- порядок здійснення операцій з давальницькою сировиною;
- особливості обліку міжнародних операцій фінансово-інвестиційної діяльності;
- особливості обліку консигнаційних та комісійних операцій;
- особливості звітності із ЗЕД;
- про відповідальність за порушення законодавства при здійсненні ЗЕД.

вміти:

- організувати бухгалтерський облік ЗЕД на підприємстві;
- відображати господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку;
- складати первинні документи, облікові регістри, звітність підприємства по ЗЕД;
- здійснювати нарахування та сплату податків при здійсненні ЗЕД.

ЗМІСТ ТА ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 1. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ: СУТНІСТЬ, ПРИНЦИПИ ТА ВИДИ

Завдання для практичного заняття 1:

1. Підготуйтеся до обговорення дискусійних питань:

1. Основні цілі та види зовнішньоекономічної політики держави.
2. Правові режими, що діють на території України.
3. Основні завдання обліку зовнішньоекономічної діяльності.
4. Принципи ведення зовнішньоекономічної діяльності.

2. Практичні завдання:

Завдання 1

Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну

Термін	Визначення
(1) Представництво іноземного суб'єкта господарської діяльності	(А) Фізичні особи (громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства), що постійно проживають на території України, в тому числі й ті, що тимчасово перебувають за кордоном.
(2) Іноземні суб'єкти господарської діяльності	(Б) Юридичні особи, суб'єкти підприємницької діяльності, що не мають статусу юридичної особи (філії, представництва тощо) з місцем розташування за межами України, що створені і діють відповідно до законодавства іноземної держави.
(3) Резидент	(В) Суб'єкти господарської діяльності, що мають постійне місце розташування або постійне місце проживання за межами України.
(4) Нерезидент	(Г) Установа або особа, яка представляє інтереси іноземного суб'єкта господарської діяльності в Україні і має на це належним чином оформлені відповідні повноваження.

Завдання 2

Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну

Термін	Визначення
(1) Торгівля	(А) Велике поширення в міжнародному бізнесі належить посередницьким, банківським, біржовим послугам, страхуванню, туризму, міжнародним перевезенням вантажів. Швидко зростає обсяг послуг, які надають комп'ютерні мережі, що існують в розвинених країнах світу.
(2) Спільне підприємництво	(Б) Наукове, технічне й економічне співробітництво.
(3) Надання послуг	(В) За допомогою цієї форми здійснюється купівля-продаж товарів широкого споживання, устаткування, відбувається товарний обмін (бартер) продукцією, здійснюється купівля-продаж продукції інтелектуальної праці, ліцензій і «ноу-хау», інжинірингової продукції.
(4) Співробітництво	(Г) Дана форма зовнішньоекономічних зв'язків реалізується у вигляді інвестиційних проектів у всіх сферах промисловості, науки, освіти, медицини, кредитно-фінансової сфери.

Завдання 3

Знайти відповідне визначення для кожного наведеного терміну

Термін	Визначення
(1) Експорт	(А) Продаж раніше імпортованого без доробки товару за кордон.
(2) Реімпорт	(Б) Придбання в іноземного контрагента товару із ввезенням його з-за кордону.
(3) Непрямий експорт або імпорт	(В) Придбання раніше експортованого без доробки товару із ввезенням з-за кордону.
(4) Прямий експорт та імпорт	(Г) Постачання товарів чи послуг самими виробниками безпосередньо іноземним споживачам, або придбання в них відповідних товарів чи послуг.
(5) Реекспорт	(Д) Продаж іноземному контрагенту товару з вивезенням його за кордон.
(6) Імпорт	(Ж) Купівля чи продаж товарів через торгових посередників.

ТЕМА 2. СТРУКТУРА І ЗМІСТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ КОНТРАКТІВ

Завдання для практичного заняття 2:

1. Підготуйтеся до обговорення дискусійних питань:

1. Право місця укладання контракту.
2. Валютно-фінансові умови зовнішньоекономічних договорів.
3. Порядок реєстрації зовнішньоекономічних договорів.
4. Ціноутворення, ціноутворюючі фактори, їх поділ за характером, рівнем та сферою дії.

2. Практичні завдання:

Завдання 1

Українське підприємство ПАТ «Зорі» планує укласти угоду з німецькою фірмою на імпорт холодильних камер. У зв'язку з цим необхідно провести аналіз різних умов транспортування для укладання договору і обрати найбільш вигідний варіант. Контракт з цим партнером укладається вперше.

Підприємством розглядається два варіанти

Вихідні дані	Варіант 1	Варіант 2
1. Сума контракту	300000 євро	300000 євро
2. Вартість однієї партії	50000 євро	50000 євро
3. Базисні умови	CIF	DDU
4. Транспорт	Морський	Авто
5. Терміновість	4 доби	4 доби
6. Транспортування:	1200 євро	2000 євро
- перевезення;	600 євро	1600 євро
- навантаження;	100 євро	280 євро
- розвантаження;	100 євро	120 євро
- фрахт	400 євро	-
7. Страхування	400 євро	800 євро
8. Тара	300 євро	300 євро
9. Загальна вартість партії	51900 євро	53100 євро

Курс НБУ 36,60 грн/євро.

Ввізне мито 18%.

ПДВ - 20%.

Необхідно:

Розрахувати витрати підприємства по двох варіантах і визначити найбільш дешевий і придатний для укладення зовнішньоекономічного контракту (розрахувати митну вартість партії та суму податків і зборів).

Завдання 2

Вітчизняне підприємство «Альфа» планує експорт обладнання у США. Обладнання дуже габаритне. Кількість місць дорівнює:

- 30 тн — два;
- 10 тн — три;
- 2,5 тн — десять.
- Контрактна вартість — 1,5 млн \$.
- Середній курс НБУ — 35,1 грн/\$.
- Вивізне мито - 12%.
- Передбачається доставка у три етапи.

Менеджерами підприємства запропоновані такі можливі варіанти транспортування.

Варіанти витрат експортної операції

Вихідні дані	Варіант 1	Варіант 2
1. Сума контракту	1500000\$	1500000\$
2. Вартість однієї партії (всього 3 партії)	500000\$	500000\$
3. Базисні умови	РСА	FAS
4. Транспорт	Залізничний	Авто
5. Терміновість	2 доби	5 діб до порту
6. Транспортування:		
- перевезення;	1000\$	2500\$
- навантаження;	200\$	100\$
- розвантаження;	500\$	250\$
-фрахт.	-	-
7. Страхування	5000\$	2000\$
8. Тара	600\$	600\$
9. Загальна вартість партії	?	?

Необхідно:

Розрахувати витрати підприємства по двох варіантах і визначити найбільш дешевий і придатний для укладення зовнішньоекономічного контракту.

Завдання 3

Вітчизняне підприємство «Альфа» планує імпорт продукції із Франції.

Варіанти витрат імпортової операції

Вихідні дані	Варіант 1	Варіант 2	Варіант 3
1. Сума контракту	375000\$	375000\$	375000\$
2. Вартість однієї партії (всього 5 партій)	75000\$	75000\$	75000\$
3. Базисні умови	FAS		CIF
4. Транспорт	Авто	Авто	Залізнич.
5. Терміновість	3 доби до порту	до митниці	5 діб до порту
6. Транспортування:			
- перевезення;	1500\$	800\$	2800\$
- навантаження;	120\$	120\$	250\$
- розвантаження;	150\$	150\$	450\$
-фрахт.			350\$
7. Страхування	200\$	200\$	500\$
8. Тара	230\$	230\$	230\$
9. Загальна вартість партії	?	?	?

Середній курс НБУ - 35,05 грн/\$.

Необхідно:

Розрахувати витрати підприємства по трьох варіантах і визначити найбільш дешевий і придатний для укладення зовнішньоекономічного контракту.

ТЕМА 3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Завдання до практичного заняття 3:

1. Підготуйтеся до обговорення дискусійних питань:

1. Закони і нормативні акти щодо регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
2. Головні завдання відділу зовнішньоекономічних зв'язків підприємства.
3. Державна реєстрація підприємств.

2. Практичні завдання:

Завдання 1. Розрахунок митних платежів

ТОВ «Схід» 10-го березня ц.р. ввезло в Україну імпортований підакцизний товар з Польщі, митна вартість якого склала 8000 дол. США. Мито, сплачене при ввезенні товару, склало 2 %, митні збори - 0,2 %. Акцизний податок становить 30 % та стягується з митної вартості товару. Курс НБУ на цю дату - 35,50 грн/дол. США. Розрахувати платежі, що сплачені на митниці.

Завдання 2. Розрахунок собівартості імпортованих товарів

За контрактом між резидентом України та іноземним постачальником передбачено поставку товарів на суму 10000,0 дол. США (курс НБУ 35,35 грн за 1 дол. США на дату оформлення митної декларації). На митну вартість нараховано: митний збір – 160,0 грн, мито – 5350,0 грн, акцизний податок – 17655,0 грн. Оплачено послуги транспортної організації від кордону до резидента 4200,0 грн. Розрахувати:

1. ПДВ при імпорті товарів (20,0%)
2. Первинну вартість (собівартість) імпортованих товарів.

Завдання 3. Розрахунок митних платежів

ТОВ «Схід» 15-го квітня ц.р. ввезло в Україну імпортований підакцизний товар з Латвії, митна вартість якого склала 10000 дол. США. Мито, сплачене при ввезенні товару, склало 2 %, митні збори - 0,4 %. Акцизний податок становить 25 % та стягується з митної вартості товару. ПДВ – 20,0%. Курс НБУ на цю дату - 36,70 грн/дол. США. Транспортні витрати склали 3100,0 грн. Послуги митного брокера – 1700,0 грн. Розрахувати платежі, що сплачені на митниці:

ТЕМА 4. ОБЛІК ВАЛЮТНО-РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Завдання для практичного заняття 4:

1. Підготуйтеся до обговорення дискусійних питань:

1. Види і класифікація валют.
2. П(С) БО №21 «Вплив змін валютних курсів».
3. Основні види та форми розрахунків.
4. Поняття міжнародних розрахунків, відображення їх у бухгалтерському обліку.
5. Порядок документального оформлення зовнішніх і внутрішніх кредитів.

2. Практичні завдання:

Завдання 1. Придбання валюти

ПАТ «Зорі» для придбання іноземної валюти на МВРУ у сумі 15000\$ по ринковому курсу 35,24 грн/\$ перерахувало 390000,0 грн. Курс НБУ на дату зарахування іноземної валюти — 35,20 грн/\$. За придбання іноземної валюти підприємством була сплачена комісійна винагорода банку — 0,1%.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;

- здійснити розрахунки.

Завдання 2. Придбання валюти

Для придбання іноземної валюти в сумі 50000 євро з метою погашення заборгованості перед іноземним постачальником українське підприємство «ІНВІ» подало заяву в уповноважений банк, перерахувавши на відповідний рахунок **1500000,0** грн.

Операція здійснена банком за курсом МВРУ, що становив 37,12 грн/євро.

Комісійна винагорода банку склала 1,5%.

Курс НБУ становив: на дату зарахування придбаної іноземної валюти на поточний рахунок підприємства – 36,8 грн/євро, на дату перерахування на користь нерезидента – 36,9 грн/євро.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

Завдання 3. Придбання валюти за іншу валюту

01.02. ПАТ «Зорі» подало заявку для придбання іноземної валюти на МВРУ у сумі 250000 рос. рублів, за ринковим курсом — 0,186 грн.

Операція передбачає купівлю російських рублів за іншу іноземну валюту, яка є у ПАТ «Зорі» — долар США, який враховується в обліку у сумі 11000\$ за курсом НБУ.

02.02 іноземна валюта була перерахована для здійснення вказаної операції, а 05.02 — зарахована на валютний рахунок.

Комісійна винагорода банку за проведену операцію передбачається у сумі — 200,0 грн.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;

- здійснити розрахунки.

Завдання 4. Продаж іноземної валюти

Українське підприємство на початок 4 кварталу мало залишок іноземної валюти на поточному рахунку в банку в сумі 50000 євро.

Було прийнято рішення про продаж цієї валюти та подана відповідна заява в обслуговуючу установу уповноваженого банку. 03 жовтня валюта реалізована банком на МВРУ за курсом 37,2 грн/євро, гривневий еквівалент реалізованої валюти зарахований на поточний рахунок підприємства. Комісійна винагорода банку склала 0,5%. Офіційний курс НБУ становив:

на 30.09 – 36,80 грн/євро;

на 03.10 – 36,93 грн/євро.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- здійснити розрахунки.

ТЕМА 5. ОБЛІК ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Завдання для практичного заняття 5:

1. Підготуйтеся до обговорення дискусійних питань:

1. Характеристика митного режиму експорту: при ввезенні товарів на підставі зовнішньоекономічних договорів (контрактів) купівлі-продажу, на підставі бартерних (товарообмінних договорів); інвестиційних угод, лізингових угод; при здійсненні операцій, пов'язаних з переробкою товарів; при проведенні некомерційних операцій.

2. Особливості обліку авансів з експорту товарів, одержаних від іноземних покупців.

3. Бухгалтерський облік реекспортних операцій.

2. Практичні завдання:

Завдання 1. Облік експорту продукції за авансовою оплатою

Згідно з контрактом за експорт продукції отримано аванс у сумі 5000 доларів США (курс НБУ на дату зарахування 35,35 грн за 1 дол. США). При відвантаженні покупцеві готової продукції курс НБУ 35,30 грн за 1 дол. США, сплачено мито 5 %, митний збір 0,3 % та нараховано ПДВ за ставкою 0 %. Собівартість готової продукції 17 650,0 грн.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Примітка. Хоча на дату оформлення митної декларації курс НБУ був 35,30 грн за 1 дол. США, у бухгалтерському обліку доход визначається за курсом НБУ на дату одержання авансу (передоплати), а кредиторська заборгованість, що виникла, є немонетарною статтею.

Завдання 2. Облік експорту продукції за відстрочкою платежу

Згідно з контрактом на експорт відвантажені товари, собівартістю 21400,0 грн за контрактною вартістю 7000 доларів США. Курс НБУ на дату оформлення митної декларації становив 35,30 грн за 1 дол. США. При оформленні МД нараховано і сплачено мито — 10 %, митний збір — 0,3 %, ПДВ. Оплата товарів нерезидентом була здійснена у наступному звітному періоді.

Курс НБУ на кінець звітного періоду 35,25 грн за 1 дол. США, на дату погашення заборгованості 35,35 грн за 1 дол. США.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Примітка. Якщо першою подією є відвантаження товарів (робіт, послуг) за контрактом з експорту, то доход визначається за курсом НБУ на день оформлення митної декларації (або підписання документів про виконання робіт

(послуг)). Дебіторська заборгованість, що виникла в розрахунках з іноземним визначається за курсом НБУ на день оформлення МД. Оскільки дебіторська заборгованість іноземного покупця згідно з П(С)БО 21 є монетарною статтею, то при її погашенні необхідно здійснити її переоцінку. Результат переоцінки, відповідно, відображається у складі доходів або витрат операційної діяльності.

Завдання 3. Експорт - Відстрочка платежу

ТОВ «Каштан» 10-го червня ц.р. відвантажило товари на експорт угорській фірмі. Відповідно до митної декларації контрактна вартість товару - 2000 дол. США, мито - 5 %, митні збори - 0,2 %. Собівартість реалізованих на експорт товарів – 7000,0 грн. ТОВ «Каштан» оплатило послуги транспортної організації з перевезення товарів до пункту навантаження в сумі 360,0 грн (в т.ч. ПДВ).

Оплата за товар, що експортується, надійшла 10-го липня ц.р.

Курси НБУ на дати здійснення операцій

Дата	Курс НБУ, грн/дол. США
10.06	35,50
30.06	35,55
10.07	35,60

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Вказати первинні документи;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 4. Експорт – авансова оплата

ПАТ «Орбіта» уклало угоду з іноземною фірмою на експорт товарної продукції.

Вартість контракту склала — 8000 доларів США.

10.04 надійшов аванс від іноземної фірми. Курс НБУ — 35,33 грн/\$.

15.04 товарна продукція була відвантажена нерезиденту. Курс НБУ - 35,36 грн/\$.

Собівартість відвантажених товарів склала 40000,0 грн.

Під час митного оформлення товарної продукції було сплачено:

- митний збір — 0,5% від митної вартості товару;
- мито — 9 % від митної вартості товару.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити необхідні розрахунки.

ТЕМА 6. ОБЛІК ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Завдання для практичного заняття 5:

1. Підготуйтеся до обговорення дискусійних питань:

1. Документальне оформлення імпорتنих операцій.
2. Особливості імпорту робіт та послуг, авансів з імпорту товарів.
3. Облік реімпорتنих операцій.
4. Облік експортно-імпорتنих операцій без їх ввезення і вивезення.

2. Практичні завдання:

Завдання 1. Облік імпорту товарів (відстрочка платежу)

Згідно з договором (контрактом) від нерезидента отримано товари вартістю 10 000 доларів США. При оформленні митної декларації курс НБУ 35,2 грн за 1 дол. США. Нараховано: мито — 5 %, митний збір — 0,3 %, податок на додану вартість на імпорт — 20 %. У тому ж звітному періоді погашена заборгованість перед постачальником (курс НБУ на дату погашення заборгованості 35,3 грн за 1 дол. США).

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;

- Здійснити розрахунки.

Завдання 2. Облік імпорту товарів (відстрочка платежу)

ТОВ «Світ» уклало договір з Угорською фірмою «Континент» на імпорт товарів вартістю 3900 дол. США.

Імпортні товари було одержано 7-го квітня ц.р. На митниці було сплачено мито - 5 %, митні збори - 0,2 % та ПДВ. Крім того, за умовами імпортного контракту оплата послуг по транспортуванню та страхуванню вантажу здійснюється українським покупцем (ТОВ «Світ»). Відповідно до цього перевізнику було сплачено 100 дол. США за доставку товару до місця призначення, а також оплачені послуги національної страхової організації в сумі 500 грн.

Оплата за одержані товари була проведена 20-го квітня.

Курси валют на дату здійснення операції

Дата	Курс НБУ, грн/дол. США
07.04	35,80
20.04	35,60

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 3. Облік імпорту товарів (авансова оплата)

Згідно з договором (контрактом) іноземному постачальнику перераховано аванс за сировину на суму 7000 доларів США (курс НБУ 35,4 грн за 1 дол. США) в поточному звітному періоді. В наступному звітному періоді від постачальника надійшла сировина. При оформленні митної декларації курс НБУ 35,3 грн за 1 дол. США. Нараховано і оплачено: мито — 5 %, митний збір — 0,3 %, податок на додану вартість на імпорт товарів — 20 %.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;

- Здійснити розрахунки.

Примітка. Згідно П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів» сума авансу (попередньої оплати) в іноземній валюті надана іншим особам перераховується у валюту звітності із застосуванням валютного курсу на дату сплати авансу.

Завдання 4. Облік імпорту послуг

Згідно з контрактом іноземний контрагент надав рекламні послуги на суму 4000 доларів США. При підписанні акту курс НБУ 35,35 грн за 1 дол. США, а при погашенні заборгованості курс НБУ 35,20 грн за 1 дол. США.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

ТЕМА 7. ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ З ДАВАЛЬНИЦЬКОЮ СИРОВИНОЮ

Завдання для практичного заняття 7:

1. Підготуйтеся до обговорення дискусійних питань:

1. Відображення в обліку операцій з давальницькою сировиною у випадку оплати за послуги коштами, сировиною та готовою продукцією.
2. Облік реалізації на митній території України готової продукції, виробленої з давальницької сировини, завезеної іноземним замовником.

2. Практичні завдання:

Завдання 1. Нерезидент розраховується за надані послуги переробки давальницької сировини грошовими коштами

Іноземним замовником на підставі контракту передана для переробки українському виконавцю давальницька сировина, вартість якої 10000 дол. США, курс НБУ на дату оформлення — 35,30 грн за 1 дол. США. На дату

відвантаження готової продукції курс НБУ — 35,35 грн за 1 дол. США, вартість послуг 2000 дол. США (курс НБУ на дату зарахування коштів 35,35 грн за 1 дол. США), собівартість послуг з виготовлення готової продукції 6500 грн, ввізне мито на сировину 5 %, ПДВ — 20, митні збори — 0,3 %.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 2. Нерезидент розраховується сировиною за надані послуги переробки давальницької сировини.

Згідно з контрактом на територію України від іноземного замовника надійшла давальницька сировина, вартість якої 10 000 дол. США, курс НБУ на дату оформлення 35,30 грн за 1 дол. США.

20 % давальницької сировини замовник передав виконавцю в рахунок виконаних послуг з її переробки. При оформленні митної декларації на готову продукцію курс НБУ 35,35 грн за 1 дол. США, ввізне мито на сировину 10 %, ПДВ — 20%, митні збори — 0,3%. Собівартість послуг з переробки — 6000 грн.

Необхідно:

- Скласти журнал господарських операцій;
- Здійснити розрахунки.

Завдання 3. Нерезидент розраховується готовою продукцією за надані послуги переробки давальницької сировини.

02.04 п.р. від іноземної фірми — замовника на адресу ПАТ «Зорі» (виконавця) надійшла давальницька сировина.

Контрактна вартість давальницької сировини, згідно укладеної угоди, 45000 доларів США.

На дату митного оформлення давальницької сировини курс НБУ — 35,20 грн/\$

Під час митного оформлення ввезення давальницької сировини для переробки, підприємство сплатило митні збори у сумі 280 грн і видало простий вексель на суму ПДВ та мита, (ввізне мито — 12%)

Контрактна вартість послуг з переробки давальницької сировини -6000 доларів США.

Фактична виробнича собівартість послуг з переробки давальницької сировини — 24000 грн.

24.04. було підписано акт виконаних послуг з переробки давальницької сировини і відвантажена готова продукція (за вирахуванням частини, яка залишається у виконавця в рахунок сплати послуг переробки).

Курс НБУ - 35,22 грн/\$.

Під час митного оформлення вивезення готової продукції ПАТ «Зорі» погасило простий вексель на суму ПДВ та ввізного мита і сплатило митний збір у сумі — 230 грн.

26.04. була оформлена МД на частину готової продукції, яка залишається у виконавця в рахунок сплати послуг переробки (без її вивезення за межі митної території України). Курс НБУ — 35,24 грн/\$.

Під час митного оформлення «ввезення» готової продукції ПАТ «Зорі» сплатило:

- митні збори — 0,5%;
- ввізне мито — 10%.

Необхідно:

- скласти журнал реєстрації господарських операцій;
- вказати первинні документи;
- здійснити необхідні розрахунки.

Завдання 4. Резидент розраховується за надані послуги переробки давальницької сировини грошовими коштами.

Український замовник за контрактом з іноземним виконавцем вивіз для переробки давальницьку сировину (не підакцизну) на суму 10 000USD. Курс

Національного банку України на дату вивезення (митного оформлення) складав 35,50 грн за 1 дол. США. Оплата резидентом послуг з переробки давальницької сировини у сумі 2000USD проведена іноземною валютою після ввезення готової продукції. На дату ввезення готової продукції курс долара складав 35,50 грн за 1 дол., а на дату оплати послуг виконавця — 35,55 грн за 1 дол. Облікова вартість сировини 50 000 грн.

Примітка. При перерахуванні авансу нерезиденту за послуги з переробки у замовника України виникає податкове зобов'язання з розрахунку 20 % від контрактної вартості послуг.

ТЕМА 8. ОБЛІК КОМІСІЙНИХ ТА КОНСИГНАЦІЙНИХ ОПЕРАЦІЙ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Завдання для практичного заняття 8:

1. Підготуйтеся до обговорення дискусійних питань:

1. Договори комісії та договір доручення та їх особливості.
2. Митні ліцензійні склади.
3. Характеристика митного режиму митного складу.
4. Облік консигнаційних операцій у консигнатора (комісіонера) – імпортера та у консигнанта (комітента) – експортера.
5. Облік комісійних операцій.

2. Практичні завдання:

Завдання 1.

Українське підприємство (консигнатор) планує укласти з угорською фірмою (консигнантом) консигнаційну угоду на поставку партії поліетилену.

Комісійна винагорода консигнатора складає 7% контрактної вартості продукції. Розрахунки між консигнатором та покупцями товару здійснюються в національній валюті України. Перерахування консигнанту компенсації вартості проданого товару та комісійна винагорода здійснюється в іноземній валюті. Ціна за одиницю 3,38 €/т. Загальна кількість 8000 тонн. Ставка митного тарифу 10%. Курс НБУ на час здійснення платежів грн/дол. 33,63. Курс НБУ на час здійснення платежів грн/€ 35,19. Транспортні витрати консигнатора на території України складають 2000 грн. Комісійні банку на придбання іноземної валюти – 2%. Накладні витрати консигнатора Стаття витрат % до вартості контракту: Електроенергія 0,9 Заробітна плата 3 Інші змінні витрати 1,2 Постійні витрати 0,8

Завдання 2.

ТОВ «Солокія Сервіс» вивезло товар в Республіку Білорусь на суму 100 тис. дол. США 22.03.20__ р. Розрахунок у сумі 40 тис. дол. США надійшов на валютний рахунок підприємства 03.09.20__ року, ще частина в сумі 25 тис. дол. США надійшла 28.09.20__ р. вже з порушенням 180 к. д. від дати експорту. Станом на 01.10.20__ р. решта суми заборгованості, тобто 35 тис. дол. США, не надійшла на поточний рахунок ТОВ. Інших валютних цінностей, доходів та майна за кордоном СГД не має.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 25.08.2022)
2. Митний кодекс України № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення: 25.08.2022)
3. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text> (дата звернення: 25.08.2022)
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. №959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text> (дата звернення: 25.08.2022)
5. Порядок видачі висновку щодо продовження граничних строків розрахунків за окремими операціями з експорту та імпорту товарів, установлених Національним банком: Постанова КМУ від 13.02.2019р. №104 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/104-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.08.2022)
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів": Наказ МФУ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text> (дата звернення: 25.08.2022)
7. Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України» від 02.01.2019 № 1: Постанова Національного банку України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19#Text> (дата звернення: 25.08.2022)
8. Положення про здійснення операцій із валютними цінностями» від 02.01.2019 №2: Постанова Національного банку України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-19#Text> (дата звернення: 25.08.2022)

9. Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей: Постанова Національного банку України від 02.01.2019 № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003500-19#Text>(дата звернення: 25.08.2022)

10. Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті: Постанова Національного банку України від 02.01.2019 №5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19#Text> (дата звернення: 25.08.2022)

11. Інструкція про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів: Постанова Національного банку України від 02.01.2019 №7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007500-19#Text> (дата звернення: 25.08.2022)

12. Положення про валютний нагляд: Постанова Національного банку України від 03.01.2019 №13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013500-19#Text> (дата звернення: 25.08.2022)

13. Про переміщення готівки України і банківських металів через митний кордон України: Постанова Національного банку України від 27.05.2008 № 148. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0520-08#Text> (дата звернення: 25.08.2022)

Допоміжна

1. Зоріна О.А. Ксендзук В.В., Гордополов В.Ю. Використання інновацій та функціонування системи управління діяльністю підприємств зовнішньої торгівлі. Бізнес Інформ. 2018. № 5. С. 142-148

2. Зоріна О.А., Петраковська О.В. Проблемні аспекти нормативно-правового регулювання обліку операцій з давальницькою сировиною. Формування ринкових відносин в Україні. 2021. № 7-8 (242-243). С. 96-105

3. Зоріна О.А. Особливості обліку та оподаткування комісійної і консигнаційної торгівлі. Формування ринкових відносин в Україні. 2022. № 6 (253). С. 47-53

4. Зоріна О.А. Податкові та митні преференції під час воєнного стану: вплив змін у законодавстві на діяльність суб'єктів малого бізнесу. Формування ринкових відносин в Україні. 2022. № 7-8 (254-255). С. 16-23

5. Зоріна О. А. Нюанси обліку та оподаткування податком на додану вартість операцій з переробки давальницької сировини. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки". 2022. №8.

6. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. 6-те вид. перероб. та доп. Навчальний посібник./ За ред. Козака Ю.Г., Сукач О.О., Бурлаченко Д.М.К: «Центр учбової літератури», 2020 . 268 с.

7. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. Посібник. Київ: Ліра- К, 2018.216 с.

8. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник/ за заг.ред. С.О. Кузнецова, Х: Видавництво Іванченко І.О., 2019.с 221.

9. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / М.М. Танасієва. Чернівці : Технодрук, 2021. 100 с. ISBN 978-617-8034-22-1

10. Огійчук М.Ф. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник /М.Ф. Огійчук та ін. К: Алерта, 2019. 332 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Асоціації українських банків. URL: [http:// aub.org.ua](http://aub.org.ua). (дата звернення: 25.08.2022)

2. Офіційний сайт Української Національної Іпотечної Асоціації. URL: <http://www.unia.com.ua> (дата звернення: 25.08.2022)

3. Все про банки в Україні. URL: <http://www.ukrbanks.info>. (дата звернення: 25.08.2022)

4. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>. (дата звернення: 25.08.2022)

5. Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків. URL: <http://www.bis.org/> (дата звернення: 25.08.2022)
6. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>. (дата звернення: 25.08.2022)
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення: 25.08.2022)
8. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку. URL: <http://www.ebrd.com/> (дата звернення: 25.08.2022)
9. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/> (дата звернення: 25.08.2022)
10. Офіційний сайт Міжнародної фінансової корпорації. URL: <http://www.ifc.org/> (дата звернення: 25.08.2022)
11. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>. (дата звернення: 25.08.2022)
12. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://bank.gov.ua>. (дата звернення: 25.08.2022)
13. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>. (дата звернення: 25.08.2022)
14. Офіційний сайт правового порталу «Ліга Закон». URL: <http://www.ligazakon.ua/> (дата звернення: 25.08.2022)
15. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/> (дата звернення: 25.08.2022)
16. Офіційний сайт Українського національного комітету Міжнародної торгової палати. URL: <http://iccu.org/>(дата звернення: 25.08.2022)